

Proposta didàctica

Lurdes Malgrat

El misteri de la capsa magnètica

Maria Lluïsa Amorós

 onadaeducacio.com Maremàgnum, 11

1. ABANS DE LLEGIR

El misteri de la capsa magnètica és una novel·la d'intriga que et captivarà des del primer moment. Com tota bona novel·la d'aventures, t'enganxarà des de la primera pàgina i et despertarà aquell afany voraç d'avançar en la lectura per descobrir juntament amb els seus protagonistes tots els secrets que amaga. Maria Lluïsa Amorós, l'escriptora, nascuda a Reus el 1954, t'ofereix la possibilitat d'emprendre un viatge cap a la imaginació, la fantasia, però també cap a la raó. Abans que comencis a llegir aquesta història extraordinària et volem presentar l'autora! És important visualitzar la persona amb qui interactuem a través del text mentre llegim i gaudim de tantes experiències i vivències.

1.1 Cerco i selecciono informació

► Completa la taula següent cercant informació sobre l'autora. Descobriràs que són molts els llibres que ha escrit i que ha obtingut alguns premis. També aprendràs alguna cosa més de la seva vida i de la seva trajectòria com a escriptora. Et donem alguns llocs web de referència: premsaonada.blogspot.com/2015; www.lletrescatalanes.cat/ca/imdex-d-autors; www.escat.cat/pagines/lluisaamoros/lluisaamoros3.html, i una entrevista a Lluïsa Amorós que pots trobar penjada a Youtube.

Conec Maria Lluïsa Amorós	
Petita biografia	
Llibres que ha escrit	
Títols i gènere literari	

Premis que ha obtingut	
Altres aspectes que t'hagin cridat l'atenció	

1.2 Faig prediccions

Una estratègia que pots fer servir abans de començar a llegir la novel·la per introduir-te en el món de ficció del relat i per passar-t'ho d'allò més bé és jugar al “joc de fer prediccions”. El llibre que tens a les mans, abans d'obrir-lo, ja et desperta la imaginació. Mira-te'l bé! La imatge de la coberta segur que et porta a viatjar cap a alguna banda, et recorda alguna excursió que has fet o et fa imaginar llocs i paisatges. Moltes vegades escollim un llibre pel títol, perquè ens ha agradat o perquè hem pensat que tractaria d'un tema que ens interessa. Tot això són prediccions: què passarà, sobre què tractarà, quin tipus d'història serà, etc. Després, durant la lectura, podrem comprovar totes aquestes prediccions. De vegades l'haurem encertada, de vegades ens haurem equivocat de molt.

► Fem una prova i comencem a jugar. Tu has d'omplir les columnes buides. A la segona columna diu “Pregunta”, això és perquè abans de fer una predicció ens fem una pregunta inconscientment —en aquest cas t'ajudem assenyalant amb vermell l'element sobre el qual t'has de fer una pregunta. La darrera l'has de contestar després, quan estiguis llegint la novel·la i les teves prediccions es confirmen o no. Amb aquesta activitat et convidem a reflexionar sobre què fa el nostre cervell abans de començar a llegir un llibre.

Em fixo en...	Pregunta	Faig una predicció	Comprovo la predicció
El títol <i>El misteri de la capsa magnètica</i>			Sí No

<i>El misteri de la capsa magnètica</i>			Sí No
La imatge de la coberta			Sí No

1.3 Visualitzo escenaris

Un element molt important en una novel·la és l'espai on passa l'acció. Com a lectors visualitzem aquest espai, hi situem els personatges i ens hi traslledem amb la imaginació. En aquest cas el lloc on se situa la novel·la és un país real: Suïssa. Hi has anat mai de viatge? N'has vist fotografies?

► Per tal que et sigui molt més fàcil situar-te en els espais per on viuran les seves aventures la colla d'amics que protagonitzen aquesta novel·la, cerca una imatge i/o fotografia dels següents llocs. Abans, però, nosaltres et mostrem el país on transcorre l'acció localitzat al mapa d'Europa, fixa't bé en els països que té al voltant i en quin punt del nostre continent està ubicat. També t'ensenyem un mapa de Suïssa perquè et familiaritzis amb aquest país i hi puguis trobar alguns dels llocs que apareixeran a la novel·la.

Cercu i escullu imatges o fotografies		
Suïssa	Poble: Eggiwil	Massís Hohgant

2. DURANT LA LECTURA

Ja estàs a punt de començar aquest gran viatge! Segueix-nos a través d'aquestes activitats i penetra en el món d'Eggiwil. Endavant!

2.1 La fitxa retallable

Una novel·la de misteri planteja la història com una cadena de fets prou embolicats perquè no en traguem l'entrellat fins al final. Un dels elements narratius que hem de destacar és la construcció de la trama a través de la suma d'accions que es van encadenant. La fitxa que et presentem a continuació és una eina de treball que has de tenir al costat de la novel·la mentre llegeixes. Et servirà per prendre notes dels fets més importants que es produeixen al llarg de la narració. En històries com la que ens explica Lluïsa Amorós, és molt important seguir sense distreure's gens ni mica del fil de la construcció de la trama. Per poder descobrir un misteri o resoldre un enigma hem de seguir pas a pas les investigacions que duen a terme els protagonistes.

► Recull esquemàticament i breument els fets que consideris més rellevants pel que fa a l'enigma o el misteri que planteja la novel·la. Aquest esquema t'aurà bé per tal de poder refer després de la lectura la trama resumida. Per fer-ho seguim l'estructura de la novel·la en els 29 capítols en què està dividida.

Capítol	Fets principals
1. Eggiwil	
2. Cinc amics	
3. La Casa de les Esquelles	
4. La capsa de música	
5. A dins	
6. Uns dies esplèndids	
7. Barbara	

8. Ceràmiques Kohler	
9. On vas, Amèlia?	
10. Friedrich, el brocanter	
11. Una escapada a Berna	
12. Max	
13. Els Kobolds	
14. Markus	
15. Konrad	
16. Anita	
17. Ben	
18. Més descobriments	
19. Berna un altre cop	
20. Marianne	
21. L'endemà de la neu	

22. Tardor	
23. La senyoreta Schneller	
24. Desembre	
25. Kornelia	
26. Tobias	
27. Les aigües de l'Emme	
28. Les aigües de l'Aare	
29. Cap d'any	

2.2 Els personatges principals

En aquesta novel·la una colla d'amics viuen una aventura. Aquests amics són els personatges principals que condueixen l'acció. Tots cinc topen amb un misteri i duen a terme una investigació per tal de resoldre'l. Amb ells compartiràs llargues estones, riuràs i patiràs com ells, t'angoixaràs i gaudiràs quan ells ho facin. Coneguem-los!

► Amb la informació que et donen els capítols 1. Eggiwil, 2. Cinc amics i 3. La casa de les Esquelles, completa el quadre següent:

Personatge	Com és físicament?	Com és psicològicament?	Ofici dels pares
Max			

Barbara			
Anita			
Konrad			
Markus			

2.3 L'enigma. Faig deduccions

En tota bona novel·la d'acció i de misteri els personatges i els lectors avancen junts en el desvetllament dels secrets que s'amaguen rere els fets estranys que envolten els protagonistes. La Barbara és el personatge que emprèn amb més energia l'afany de descobrir el secret de la Casa de les Esquelles. Un bon investigador és el que fa deduccions.

► Et convidem a fer de detectiu de lectura i a fer deduccions sobre els fets i els comportaments dels personatges. Cal tenir en compte que una deducció es realitza a través d'una pista i en la lectura les pistes són alguns detalls que trobem escrits en el text. Endavant: troba les pistes i escriu-les a la segona columna, a continuació formula la deducció a què et porta la pista a la tercera columna. (Capítols 2. Cinc amics i 3. La Casa de les Esquelles)

Pregunta	Pista	Dedueixo que...
Per què la casa misteriosa es coneix amb el nom de la Casa de les Esquelles?	(capítol 2)	
Per què la Barbara vol investigar la Casa de les Esquelles?	(capítol 2)	
Per què la Barbara va quedar paralitzada de por en veure la dona vella al balcó de la casa?	(capítol 3)	

La Barbara troba una clau a sota el balcó de la casa. Per què creu que amaga un enigma?	(capítol 3)	
---	-------------	--

2.4 Descripcions

En una novel·la de misteri és imprescindible la construcció d'una bona trama fonamentada en el joc de pistes que l'autora va deixant pel camí, capítol rere capítol, perquè el lector s'engresqui i vulgui resoldre l'enigma. Tanmateix no tot és acció, també hi apareixen petits textos descriptius necessaris per contextualitzar els fets de manera que el lector pugui visualitzar què passa i on passa, com és un objecte important en la novel·la o com és un personatge. Sense la descripció, el text perdria interès ja que no ens podríem traslladar amb la imaginació a l'escenari de ficció que planteja el relat.

► Al capítol 2 es descriu la Casa de les Esquelles. Copia la descripció i a continuació fes un dibuix o cerca una fotografia d'una casa que creguis que s'hi assembla molt i enganxa-la.

Descripció: La Casa de les Esquelles

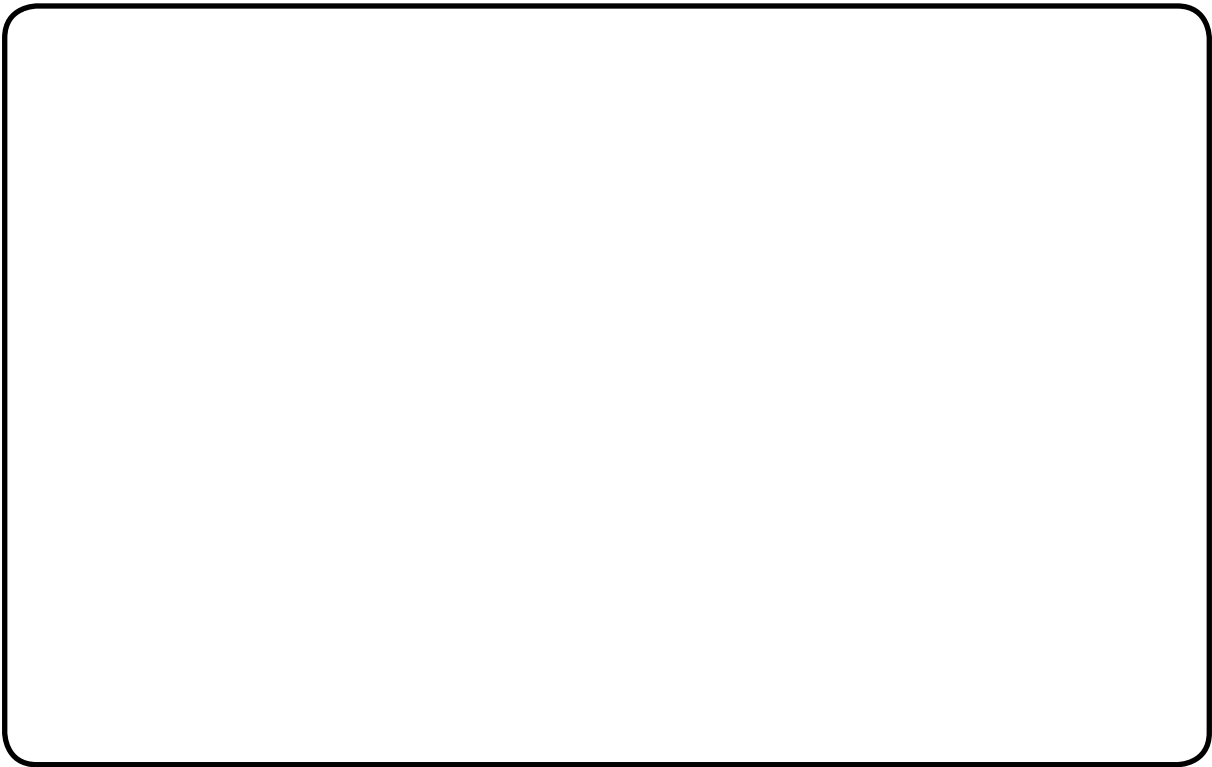

Imatge

► Al capítol 4 es descriu la capsa de música. Fes el mateix que en el cas anterior.

Descripció: La capsa de música

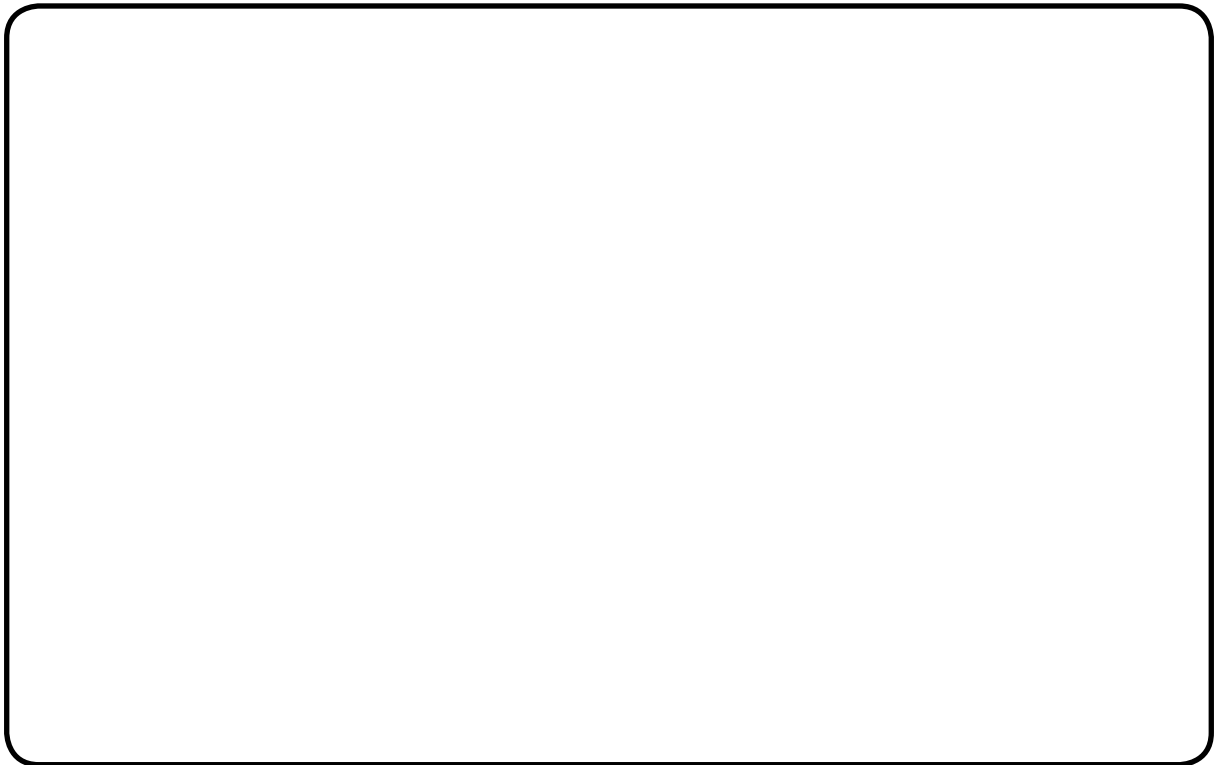

Imatge

2.5 Faig de detectiu

Ja s'ha plantejat l'enigma: què passa amb la Casa de les Esquelles? Què obre la clau? Obre la capsa de música que ha perdut Kornelia? On és la capsa de música? Finalment, la investigació dels cinc amics se centrarà en la recerca de la capsa de música i en la descoberta dels misteris que amaga. L'autora de la novel·la desenvolupa el nus del relat amb diferents tècniques narratives. Un d'aquests recursos és la creació de personatges secundaris que tenen la funció d'aportar petits detalls que han d'ajudar a resoldre l'enigma. Aquests personatges, de vegades, interactuen amb els protagonistes amb la finalitat de facilitar alguna peça clau del trencaclosques i fer avançar l'acció provocant l'expectativa del lector en el futur descobriment. En aquest cas, els lectors saben el mateix que els protagonistes i fan els descobriments conjuntament. També, però, poden aparèixer en escena, només per al lector, de manera que aquest disposa d'informació privilegiada. L'expectativa aleshores canvia i se centra en el moment que els protagonistes arriben al coneixement d'aquell fet. Un exemple d'aquest recurs ho és el capítol 4 que és titula "La capsa de música".

► Quins elements destacaries d'aquest capítol pel que fa a l'espai, el temps verbal narratiu, la informació que aporta i la que suggereix?

2.6 Els personatges secundaris

Mentre la colla dels cinc amics se submergeix en el misteri de la capsa magnètica van apareixent altres personatges secundaris, alguns dels quals aporten nova informació per resoldre l'enigma, o en formen part tal com hem dit.

► Completa el quadre següent seleccionant la informació que faciliten sobre la capsa els capítols 2, 4, 7 i 8.

Personatge	Qui és?	Informació nova
Kornelia		
Friedrich		
Jakob Burri		
Senyora Severine		
Senyor Kohler		

2.7 Els personatges clau

Ja et deus haver adonat que hem deixat un personatge fora del llistat anterior, la Ruth, la filla de la senyora Kornelia. Això és perquè en aquesta història hi té un paper destacat, encara que aparegui poques vegades al llarg de la novel·la. Fixa't en el capítol 5. L'autora utilitza un procediment narratiu de restrospecció anomenat *flashback* o regressió. Aquest recurs s'empra per aportar informació nova al lector que ha quedat amagada en el passat i que és molt important per clarificar els fets del present.

► Amb quina tècnica es realitza aquest *flashback*? Fins on retrocedeix en el temps?

- ▶ Quina és la informació nova que aporta a través de la Ruth?

- ▶ Què et sembla el comportament de la Ruth? Creus que actua bé o malament, i per què.

2.8 Els animals

Fins ara hem estudiat els personatges humans que apareixen en aquesta història. Tanmateix, de vegades, els escriptors utilitzen altres personatges que no són humans per clarificar o introduir algun aspecte rellevant per al relat. Aquests personatges tant poden ser objectes com animals. L'autora utilitza uns quants animals com a personatges secundaris que es passegen per la novel·la amb l'autèntica sagacitat dels detectius, amb la valentia dels herois, o que senzillament formen part del misteri. En la taula següent els recollim.

- ▶ Es tracta que tu cerquis quines són les seves accions seguint els seus passos pels capítols 9, 11, 12, 13 i 17.

Animal	Accions / Participació en la història
La gata Amèlia	
3 rates	
La garsa	

Els Kobolds	
El gos Ben	
Les òlibes	

2.9 Visualitzo més escenaris

► Una part de l'acció passa a Berna, capital de Suïssa. Cerca fotografies de Berna i enganxa-les a la taula. A continuació, compara el que diu sobre Berna als capítols 11 i 19 i el que veus en aquestes fotografies.

Fotografies de Berna

Comparo la imatge amb el text.

2.10 Continuo fent de detectiu: més descobriments

La intriga creix més a mesura que la novel·la avança. Els elements misteriosos apareixen amb freqüència, fet que embolica encara més la trama i la resolució de l'enigma. L'autora va facilitant informació nova per ajudar els amics a avançar en la seva investigació. Al capítol 18 els protagonistes obtenen més informació.

- ▶ Quin recurs utilitza l'autora?

- ▶ Quina és la nova informació?

2.11 Resolució de l'enigma

Ja arribes al final de la novel·la. La resolució de l'enigma és a prop. Durant els propers capítols aniràs trobant els fets que conduiran a la solució (del capítol 23 al 29 inclòs). Respon les preguntes següents a mesura que trobis la informació en els capítols indicats.

- ▶ Com troba la capsula Max?

▶ Què passa quan accionen el mecanisme i escolten les cançons de la capsa de música?

▶ Quina explicació dóna Max de tots els fets misteriosos que s'han esdevingut amb la capsa de música?

▶ Què en fan Max i Barbara, de la capsa de música? Per què?

2.12 Faig deduccions

▶ És hora de tornar a fer de detectiu del text i fer noves deduccions. Recorda que has de trobar la pista que et permetrà plantejar una bona deducció.

Pregunta	Pista	Dedueixo que...
L'antiquària d'Antiguitats Schneller vol ajudar la colla a trobar la capsa de música. Per què?	(capítol 23)	

Una nit Barbara té l'impuls de tornar a entrar a la Casa de les Esquelles. Per què se'n va espantada?	(capítol 24)	
Ruth, la filla de Kornelia, està tranquil·la i confiada quan la seva mare passa el dia mirant per la finestra sense sortir de casa. Per què?	(capítol 25)	
La senyora Kornelia, al pont de pedra a Berna, queda tranquil·la escoltant l'aigua del riu. Per què?	(capítol 27)	

3. DESPRÉS DE LLEGIR

Molt bé! Ja has acabat de llegir la novel·la. Aquest és el moment de reflexionar sobre el que has llegit i has anat treballant mentre llegies. És el moment de "recapitular" la informació i les sensacions que has tingut durant la lectura. Per ajudar-te a fer-ho primer et plantegem una activitat diferent. Durant la lectura t'has emocionat, espantat, entristit o il·lusionat amb les aventures que vivien els nostres protagonistes. Aquests també han viscut moltes emocions. Et proposo una revisió de la novel·la a partir de les emocions dels personatges.

3.1 Cerco emocions

Els personatges d'una novel·la a mesura que avança l'acció evolucionen: canvien el seu punt de vista sobre la realitat que viuen, experimenten emocions que els transformen i tenen vivències que van més enllà de la trama. Així doncs, a *El misteri de la capsa magnètica* els seus protagonistes també pateixen una evolució. Es tracta de cinc joves que en contacte amb el món i els seus misteris es fan grans i descobreixen emocions que els són noves i que els encoratgen o els entristeixen.

► Ara et proposem que cerquis aquestes emocions contingudes com petits tresors en aquests capítols. Has de relacionar cadascun d'aquests fets amb l'emoció que et sembla que ha experimentat el personatge. Per ajudar-te a resoldre la tasca, t'indiquem el capítol on es produeixen els fets. Tria l'emoció i argumenta per què l'has triat.

Personatge	Fet	Emoció: argumentació
Max	(capítol 6) Va de viatge. Parla amb Barbara.	
Barbara i Anita	(capítol 11) Van a Berna. Troben Tobias i Roland.	
Markus	(capítol 14) Coneix Marianne.	
Konrad	(capítol 15) Fa una excursió amb Anita.	
Markus	(capítol 15) No troba els seus amics.	
Max	(capítol 22) Barbara jo no queda tant amb ell.	
Barbara	(capítol 24) Queda amb Tobias, per què?	
Barbara	(capítol 26) Trenca amb Tobias.	
Barbara i Max	(capítol 27) Es reconcilien.	

3.2 Recapitulo: faig un resum de la història

► Recordes que a l'activitat 2.1 t'hem proposat una fitxa de treball de recollida de la cadena de fets que desenvolupen aquest misteri? Ara ja la tens completa i ha arribat el moment de fer-la servir per escriure el resum de la trama de la novel·la. A continuació, fes el resum seguint les teves notes.

3.3 Comprovo les prediccions

► Recordes que a l'activitat 1.2 has escrit unes prediccions? És el moment de comprovar-les. Si les has encertades, explica quins fets de la novel·la t'ho han confirmat. Si no les has encertades, explica quins fets la desmenteixen.

Em fixo en...	Comprovo la predicció	Per què?
El títol <i>El misteri de la capsa magnètica</i>	Sí No	
<i>El misteri de la capsa magnètica</i>	Sí No	
La imatge de la coberta	Sí No	

3.4 Torno a recapitular

► En aquesta activitat, amb l'ajuda del quadre que tens a continuació, et proposem recapitular reunint tots els elements misteriosos que han anat envoltant la capsa de música i els seus secrets.

Elements de misteri		
Capítol	Element misteriós	Què suggereix?
4. La capsa de música		
9. On vas, Amèlia?		
11. Una escapada a Berna		
12. Max		
13. Els Kobolds		
15. Konrad		
18. Més descobriments		
24. Desembre		
25. Kornelia		
26. Tobias		
27. Les aigües de l'Emme		
28. Les aigües de l'Aare		

3.5 Reflexiono

El món de la raó i el món de la fantasia s'enfronten en aquesta novel·la. Durant tota l'obra es plantegen un seguit de fets que generen misteri i que sembla que només es poden explicar per la via del fantàstic.

► Amb quina explicació et quedes: amb la del Max, completament racional, o amb la que es desprèn dels fets misteriosos que han anat passant al llarg de la novel·la? Per què?

3.6 Sóc escriptor o escriptora

▶ Has viscut mai una aventura de misteri? Si tu no l'has viscuda segur que te n'han explicat alguna. Escriu el relat de la teva aventura tenint en compte el que has après d'aquesta novel·la. Una bona història de misteri primer planteja un enigma a resoldre i presenta els personatges protagonistes. A continuació, desenvolupa la investigació amb elements de misteri, objectes sospitosos, personatges secundaris, fets sorprenents, i al final es resol l'enigma. Ja has vist que aquesta solució tant pot ser en clau realista com fantàstica. Tu decideixes com vols acabar la teva història. Endavant.

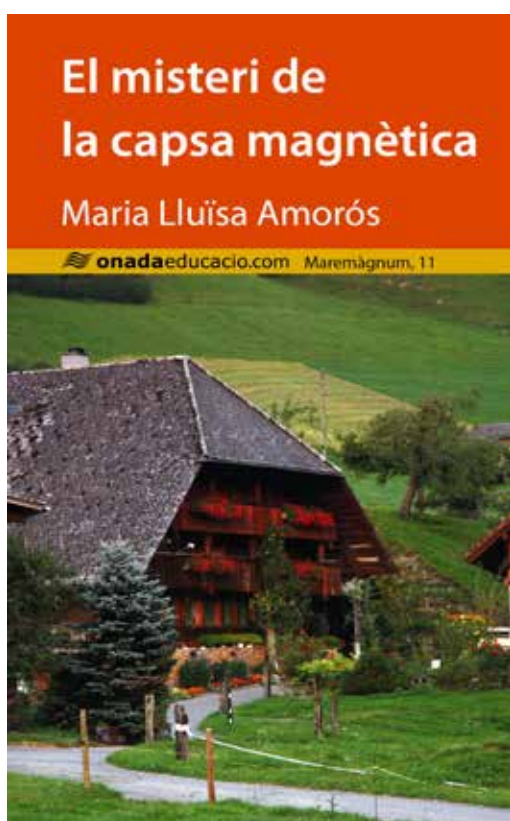

Proposta didàctica

Lurdes Malgrat

El misteri de la capsa magnètica Maria Lluïsa Amorós

Ha començat el bon temps a la vall voltada de muntanyes. En Max, la Barbara i els seus amics inicien els dies d'estiu amb la rutina habitual de les vacances, però un fet diferent ho canviarà tot: la vella Kornelia ha tornat a l'antiga casa del poble. Una clau que la Barbara ha trobat al peu del balcó i les estranyes paraules que l'anciana els diu quan van a tornar-l'hi farà que la Barbara vulgui esbrinar quin secret amaga la misteriosa senyora Fankhauser.

Acompanyada de l'Anita o d'en Max iniciarà la investigació: preguntaran als més vells, entraran a la casa abandonada, descobriran llibres amb fórmules fetilleres, visitaran els antiquaris de Berna, fins que una nit la Barbara arriba a veure coses que no s'acaba de creure.

Maremàgnum, 11
ISBN: 978-84-15896-80-7

 onadaeducacio.com

atencio@onadaeducacio.com

Plaça de l'Ajuntament, Local 3 • 12580 Benicarló • 964 47 46 41